
NOTITS

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste

Til:	J.nr.:	400.A.jur.11
CC	Bilag:	
Fra:	Dato:	24. januar 2008
Emne:	Bestemmelserne i Lissabon-traktaten om rumfart	

Spørgsmål 16

Ministeren bedes, som lovet på Europaudvalgets møde den 12. oktober 2007, sende udvalget et notat om forskellen i placering og formulering af bestemmelsen om en europæisk rumpolitik i henholdsvis udkastet til forfatningstraktaten og i det foreliggende udkast til en reformtraktat og indeholdende en uddybende redegørelse for konsekvenserne af disse forskelle.

Svar

Bestemmelserne om rumfart i Lissabon-traktaten (tidligere reformtraktaten) er ændret i forhold til de tilsvarende bestemmelser i forfatningstraktaten. Det vil således efter Lissabon-traktaten fremgå af artikel 172a, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, at de foranstaltninger, som Rådet kan vedtage med hjemmel i bestemmelsen, ikke kan bevirke nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

Justitsministeriets redegørelse om visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af Lissabon-traktaten gennemgår bestemmelsen i EUF-Traktatens artikel 172 a om rumpolitik. Der henvises til redegørelsens punkt 4.3.10, hvor der bl.a. er anført følgende konklusion om bestemmelsen om rumpolitik i Lissabon-traktaten:

”EUF-traktatens artikel 172 a giver adgang til at vedtage foranstaltninger, der kan tage form af et europæisk rumprogram, herunder sådan at Unionen med henblik herpå kan fremme fælles initiativer, støtte forskning og teknologisk udvikling og koordinere den nødvendige indsats for at udforske og udnytte rummet. Bestemmelsen om rumpolitik må således antages at tage sigte på forholdet mellem EU og medlemsstaterne og medlemsstaterne indbyrdes samt på støtte af bl.a. finansiel karakter fra EU.

I EUF-Traktatens artikel 172 a, stk. 2, er det udtrykkeligt fastsat, at de nødvendige foranstaltninger, som Unionen kan fastsætte for at bidrage til gennemførelsen af de mål, der er nævnt i bestemmelsens stk. 1, ikke kan indebære nogen form for harmonisering af medlemsstaternes lovgivning.

Det kan som følge af det anførte ikke antages, at Unionen med EUF-Traktatens artikel 172 a får overladt beføjelser omfattet af grundlovens § 20 til at fastsætte regler med direkte virkning i forhold til borgere mv. i Danmark.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at dansk tilslutning til EUF-Traktatens artikel 172 a ikke forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.”

Justitsministeriets redegørelse af 22. november 2004 om visse forfatningsretlige spørgsmål i forbindelse med Danmarks ratifikation af forfatningstraktaten indeholdt følgende konklusion om bestemmelsen om rumpolitik i forfatningstraktaten

”Selv om bestemmelsen i forfatningstraktatens artikel III-254 i første række vil kunne anvendes til at vedtage en række støttende og koordinerende foranstaltninger, der vil være rettet til medlemsstaterne, må det formentlig antages, at der efter artikel III-254 som led i en europæisk rumpolitik også vil kunne vedtages bestemmelser, som retter sig til borgere mv. i medlemsstaterne, og som vil have direkte virkning i forhold til de pågældende.

På denne baggrund er Justitsministeriet mest tilbøjelig til at mene, at dansk tilslutning til forfatningstraktatens artikel III-254 forudsætter anvendelse af grundlovens § 20.”

På mødet i FEU den 12. oktober rejstes det spørgsmål, om det ville være muligt – uden vedtagelse af en ny traktat med behandling efter grundlovens § 20 i Danmark – at ophæve forbudet i art 172 a mod harmonisering af medlemslandenes love og administrative bestemmelser?

Hertil bemærkes, at en sådan ændring af artikel 172 a ville have den virkning, at Unionens beføjelser ville blive øget, jf. det anførte i Justitsministeriets redegørelse om forfatningstraktaten, som er gengivet ovenfor. Derfor ville en sådan ændring skulle vedtages efter bestemmelsen i Unionstraktatens artikel 48 om den almindelige revisionsprocedure. Denne bestemmelse indebærer krav om national ratifikation. Efter grundlovens § 20 vil en sådan ratifikation forudsætte, at de fornødne beføjelser blev overladt til Unionen efter den i grundlovens § 20, stk. 2 foreskrevne procedure.

På samme møde i FEU spurgtes også til en mulig overgang til kvalificeret flertal i Rådet til vedtagelse af foranstaltninger vedrørende rumpolitik. Hertil bemærkes, at såvel efter Lissabon-traktaten som hvis forfatningstraktaten havde været gældende, vedtages foranstaltninger vedrørende rumpolitik efter den alm. lovgivningsprocedure, dvs med kvalificeret flertal i Rådet og med tilslutning fra Europaparlamentet efter forslag fra Kommissionen. Der vil derfor ikke opstå spørgsmål om senere ændring af bestemmelsen med henblik på at overgå fra enstemmighed til kvalificeret flertal i Rådet.

For god ordens skyld skal hertil føjes, at en overgang fra enstemmighed til kvalificeret flertal ikke i sig selv indebærer overladelse af beføjelser iht. grundlovens § 20. Der henvises herom nærmere til Justitsministeriets redegørelse om Lissabon-traktaten (side 37-38).

Udenrigsministeriet